

PERUSOIKEUDET JA
OIKEUSVALTIOPERIAAT

Viranomaisten huomioita – raportti vierailusta Suomeen

2.-3. kesäkuuta 2022

Euroopan talous-
ja sosiaalikomitea

Matkaraporttiluonnosta koskevat Suomen viranomaisten huomiot

Kuten Suomen valtioneuvoston edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa todettiin, keskustelun aikana ja näin ollen matkaraportissa esiin tuodut kysymykset ja aiheet ovat valtioneuvoston tuntemia ja tunnustamia asioita. Eräiden kysymysten osalta työskentely on jo käynnissä, ja tietyissä kysymyksissä on todettu tarve ryhtyä toimenpiteisiin. Toisinaan ei suunniteltu työskentely luonnollisesti etene tai käynnisty niin nopeasti kuin on tarkoitus. Esimerkiksi muutaman viime vuoden aikana covid-19-pandemian vaikutusten torjumiseen ja lieventämiseen liittyvän kiireellisen lainsäädännön laatiminen on asetettu etusijalle muuhun meneillään olevaan työhön nähden.

Kansalaisyhteiskunnan edustajien tekemät huomautukset ovat aiheellisia, eivätkä viranomaiset katso tarpeelliseksi esittää muuta tulkintaa. Kansalaisyhteiskunnan toimijat ovat tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaelämää.

Uusi rahoitusmalli rahapelituloilla rahoitettavalle toiminnalle

Rahapeleistä saadut tulot ovat perinteisesti olleet monien kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tärkeä julkisen rahoituksen lähde Suomessa. Vuoden 2021 menorajoista käymissään neuvotteluissa valtioneuvosto päätti asettaa hankkeen, jonka tarkoituksena on valmistella ehdotus uudeksi rahoitusmalliksi rahapelituloilla rahoitettavaa toimintaa varten vuoden 2024 alusta alkaen.

Pääministerin ehdotuksesta [valtioneuvosto asetti määräaikaisen hankkeen \(26.8.2021 – 17.12.2021\)](#) valmistelemaan ehdotusta uudeksi rahoitusmalliksi, joka koskee rahapelituloilla rahoitettavaa toimintaa vuoden 2024 alusta alkaen. Uuden rahoitusmallin tavoitteena on ollut varmistaa, että rahapelituottojen turvin toimintaansa harjoittavat edunsaajat saavat ennakoitavaa, vakaata ja riittävää rahoitusta, jolla varmistetaan näiden autonomia. Rahoitusmalli perustuu Erkki Liikasen johtaman työryhmän selvitykseen ”Suomalainen rahapelijärjestelmä muutoksessa: Tulevaisuuden vaihtoehtoja” ([Valtioneuvoston julkaisuja 2021:12](#)).

Ryhmä sai 4. helmikuuta 2022 valmiiksi ehdotuksensa uudeksi rahoitusmalliksi rahapelituloilla rahoitettua toimintaa varten. Uudessa rahoitusmallissa suomalaisen rahapeliyhtiön (Veikkaus Oy) tuotot ohjataan valtion yleiskatteellisiksi tuloiksi ilman korvamerkintää käyttökohteesta. Arpajaislain tarkoituksena on jatkossakin estää rahapelien haitalliset vaikutukset. Tulevaisuudessa Veikkauksen tuotoista kertyvää rahoitusta koskevat päätökset otetaan osaksi valtion säännönmukaista talousarvioprosessia.

Valtionavustusrahoituksen taso ratkaistaan poliittisella päätöksellä seuraavien neljän vuoden julkisen talouden suunnitelmassa eli koko kehysmenettelykaudeksi jatkuvuuden ja ennustettavuuden parantamiseksi. Talousarvioesityksessä valtionavustusrahoitukseen ehdotettujen määrärahojen vuotuisesta tasosta päätetään budjettineuvotteluissa.

Mallissa ehdotetaan myös parlamentaarisen neuvonantavan toimikunnan nimeämistä valvomaan voittoa tavoittelemattomien järjestöjen rahoitusta ja niiden toiminnan kehitystä. Neuvonantava toimikunta nimetään vaalikauden ajaksi.

Osana rahoitusmallin uudistusta asianomaisille ministeriöille (jotka ovat maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö) valmistellaan uusia alakohtaisia puitesäädöksiä, joilla yhdenmukaistetaan nykyistä käytäntöä ja joihin sisältyy säännös, jonka mukaan yleinen kustannuskehitys otetaan huomioon rahoituksen kokonaistasossa.

Myös eduskuntatasolla on päästy sopimukseen vuosien 2024–2026 rahoitustasosta. Vuoden 2024 rahoitustasoksi määritettiin 990 000 000 euroa Veikkauksen voittojen pitkän aikavälin kehityksen keskiarvon perusteella. Rahoituksen odotetaan laskevan tasoltaan 997 900 000 euroon vuoteen 2026 mennessä sotaveteraanien kuntoutusmäärärahojen vähenemisen vuoksi. Eduskuntatason sopimuksessa määrätään myös, että siirtymäkauden aikana noudatetaan nykyisiä jakosuhteita (4 prosenttia maa- ja metsätalousministeriölle, 53 prosenttia opetus- ja kulttuuriministeriölle ja 43 prosenttia sosiaali- ja terveysministeriölle).

Uuden rahoitusmallin täytäntöönpanoa koskeva työskentely on aloitettu. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriössä on ryhdytty valmistelemaan uutta lakia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen rahoituksesta. Säädösehdotusta valmistellaan kiireellisenä, jotta se voidaan esittää syksyllä 2022 osana rahoitusmallin yleistä uudistusta.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Julkaisija: Vierailu- ja julkaisuyksikkö
EESC-2022-77-FI

www.eesc.europa.eu

© Euroopan unioni, 2022

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kuvien / piirrosten käyttöä tai kopiointia varten on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta / haltijoilta.

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

Print
QE-04-22-254-FI-C
ISBN 978-92-830-5822-9
doi:10.2864/860059

Online
QE-04-22-254-FI-N
ISBN 978-92-830-5820-5
doi:10.2864/551085

FI